

การแปรศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล : เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของภาษาถิ่น

Lexical variation in La-ngu subdistrict, La-ngu district, Satun province : Cultural Identity
of Dialect

ณัฐสนีน สตุล¹ วารุณี หมิ่นรน² และจริยา นูเต็ด³

Natsaneen Satul Warunee meenron and Jariya Nooteed

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรรูปศัพท์ของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยใช้หน่วยอรรถในการเก็บข้อมูล จำนวน 80 หน่วยอรรถ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่คัดเลือกจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 60 คน ผลจากการวิจัยพบว่า การแปรคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล แบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ คือ การใช้คำศัพท์แบบดั้งเดิม จำนวน 10 คำ การใช้คำศัพท์คนละศัพท์ จำนวน 26 คำ และ การใช้คำศัพท์เดียวกันแต่มีการแปรเสียง จำนวน 44 คำ สะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การที่เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมทางภาษาเปลี่ยนไปตามที่กล่าวมาอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในคือการเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชน และปัจจัยภายนอกคือการรับอิทธิพลในด้านต่าง ๆ จากภายนอกเข้ามาในชุมชน

คำสำคัญ: ภาษาถิ่นละงู, การแปรคำศัพท์, เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาษา

Abstract

The objective of this research is to study the cultural lexemes variations of La-ngu dialect. The research uses 80 semantic units and the data was collected from 60 informants. The results shows that the cultural lexemes variations of La-ngu dialect have 3 patterns; original lexemes; 10 words, new lexemes; 26 words, and lexical variation; 44 words. The cultural lexemes variations of La-ngu dialect was change for social factors; the tourism, community closeness and attitude.

Keyword: La-ngu dialect, Lexical variation, Cultural Identity

1. บทนำ

จังหวัดสตูลตั้งอยู่สุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งทะเลอันดามันมีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดพัทลุง ตรัง และสงขลา มีเขตแดนประเทศติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสและเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

จังหวัดสตูลมีจำนวนประชากรในจังหวัดจำนวน 297,163 คน ในอำเภอละงูมีจำนวน 67,637 คน และในตำบลละงูมีจำนวน 21,031คน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2553⁴) ประชากรที่อาศัยมีทั้งคนไทยที่นับถือศาสนาพุทธ อิสลาม และคน

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

⁴ ที่มา: สำนักบริหารทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

ไทยเชื้อสายจีน ลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้ความเป็นอยู่ของคนในสังคมเป็นแบบ “สังคมพหุลักษณะ” ก่อให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือที่เรียกว่า “พหุวัฒนธรรม”

ในด้านภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มชนท้องถิ่น เนื่องจากประชากรในจังหวัดสตูล มีวิถีชีวิตและวัฒนธรรมแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ภาษาที่นำมาใช้สื่อสารมีลักษณะทั้งที่เหมือน แตกต่าง และผสมผสานกัน ที่โดดเด่นก็คือ การผสมผสานกันระหว่างภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูลกับภาษามลายู

ถึงแม้ว่าคนไทยส่วนใหญ่ในจังหวัดสตูลไม่สามารถพูดภาษามลายูแต่ปรากฏว่า มีการนำคำยืมภาษามลายูบางคำมาใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยมีความสนใจจะศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้กันในตำบลละงู เพื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยมาตรฐานว่า มีการแปรศัพท์บ้างหรือไม่ อย่างไร โดยคาดหวังว่า ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของภาษาถิ่นในตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล อย่างถ่องแท้ และเป็นหลักฐานในการจัดบันทึกข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไว้เพื่อได้นำไปใช้ประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่งในวันข้างหน้า

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคำศัพท์และการแปรศัพท์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิด ดังต่อไปนี้

- 3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการแปรศัพท์
- 3.2 คำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูล
- 3.3 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูล
- 3.4 ปัจจัยทางสังคมที่ผลต่อการแปรศัพท์ในภาษา

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดตามที่กล่าวไว้ข้างต้นมาเป็นแนวในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการแปรศัพท์

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) ได้กล่าวถึงนิยามของการแปรของภาษา (variation) ไว้ว่า การแปรของภาษา (linguistic variation) หมายถึง ในภาษาตั้งแต่ 2 รูป ขึ้นไป อาจใช้แทนกันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยน รูปในภาษาจะเป็นหน่วยด้านใดก็ได้ เช่น ในการสะกดคำในภาษาอังกฤษ รูป colour กับ color แปรกัน ทั้ง 2 คำ แปลว่า “สี” เหมือนกันทั้ง 2 คำ เป็นรูปแปร 2 รูป ในด้านการออกเสียงในภาษาไทยคำว่า “รีบ” บางคนออกเสียงว่า “ลึบ” เสียง ร และ ล เช่นใน 2 คำนี้ต่างก็เป็นรูปแปรของเสียงเดียวกัน ในด้านคำศัพท์คำว่า มารดา และ แม่ ใช้แทนกันได้ ในด้านรูปประโยค แม่ตี เขากับ เขาถูกแม่ตี ต่างก็มีความหมายแก่นเหมือนกันถือเป็นรูปแปรได้ รูปแปรที่ใช้แทนที่กันได้ในตัวอย่างแต่ละคู่ที่กล่าวไปแล้วนี้เป็นที่สนใจของนักภาษาศาสตร์สังคมมาก เพราะนักภาษาศาสตร์สังคมเล็งเห็นว่าการแปรดังกล่าวไม่ใช่การแปรอิสระ (free variation) ซึ่งหมายความว่า การที่รูปภาษาตั้งแต่ 2 รูป ขึ้นไปสามารถใช้แทนที่กันได้โดยไม่มีเงื่อนไขใดทั้งสิ้น แต่ข้อเท็จจริงก็คือการแปรของรูปภาษาเหล่านี้มีเงื่อนไขทางสังคม เช่นการแปรของ ร กับ ล ในภาษาไทยนั้นเป็นที่สังเกตได้ว่าผู้พูดมักออกเสียงคำว่ารีบว่า “ลึบ” ในการพูดที่ระมัดระวังหรือเป็นทางการ แต่ถ้าพูดโดยไม่ระวังหรือในโอกาสที่ไม่เป็นทางการ อาจออกเสียงเป็น “ลึบ” เป็นต้น การอธิบายเงื่อนไขทางสังคมของการแปรของภาษานับว่าเป็นหัวใจของการศึกษาทางภาษาศาสตร์สังคม

ในการวิเคราะห์การแปรของภาษา นักภาษาศาสตร์สังคมจะพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรภาษา (linguistic variable) และตัวแปรสังคม (Social variable) โดยคำว่า ตัวแปรภาษา หมายถึง รูปภาษาที่ถูกจัดให้เป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ ในภาษาศาสตร์สังคมตัวแปรภาษามักเป็นตัวแปรตาม (dependent variable) ซึ่งแปรตามปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม ตัวแปรภาษา 1 ตัวมีรูปแปรมากกว่า 1 รูปแปรขึ้นไป เช่น -ing ใน walking ออกเสียงได้อย่างคือ (ɪŋ) และ (ɪn) ทั้ง 2 รูปนี้คือรูปแปรของตัวแปร (ing) ในภาษาศาสตร์สังคมผู้วิเคราะห์ส่วนใหญ่มักเขียนตัวแปรภาษาไว้ในเครื่องหมาย () ซึ่งลาบอฟ (Labov 1972b) เป็นผู้นำมาใช้เป็นครั้งแรก เมื่อตัวแปรภาษาเป็นตัวแปรตามแล้ว นักภาษาศาสตร์สังคมมักกำหนดตัวแปรอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งคาดว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรภาษา ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งก็คือคุณสมบัติทางสังคมของผู้พูด เช่น อายุ เพศ ชาติพันธุ์ และบริบทของการใช้ภาษา เป็นต้น ปัจจัยทางสังคมเหล่านี้ที่เป็นตัวแปรอิสระ (independent variable) เป็นตัวแปรที่อาจจะส่งผลต่อการกำหนดรูปภาษาของผู้ใช้

3.2 คำยืมภาษามลายูในภาษาไทยถิ่นใต้

อลิสซา คุ่มเคี่ยม (2546) ได้ศึกษาคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูล ในกลุ่มผู้บอกภาษาสามระดับอายุ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะของคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้ จังหวัดสตูล เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้และการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายู

ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมใช้ในภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูลมี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะของคำยืมแบบทับศัพท์ ลักษณะของคำยืมแบบทับศัพท์แต่เสียงเปลี่ยนไปบางส่วน และลักษณะของคำยืมแบบคำไทยปนคำมลายู ส่วนการใช้คำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูลในสามระดับอายุ พบว่ามี 3 ลักษณะ คือ ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้เหมือนกันมี 97 คำ คิดเป็นร้อยละ 25.87 ศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองระดับอายุใช้เหมือนกันมี 200 คำ คิดเป็นร้อยละ 53.33 และศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามระดับอายุใช้ต่างกันมี 78 คำ คิดเป็นร้อยละ 20.80 ส่วนการเปลี่ยนแปลงของคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูลในสามระดับอายุใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่า มีการเปลี่ยนแปลง 2 ลักษณะ คือ การเปลี่ยนแปลงด้านเสียงและการเปลี่ยนแปลงด้านศัพท์

3.3 เอกลักษณะทางวัฒนธรรมภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูล

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูลกล่าวถึงความเป็นมาของจังหวัดสตูลไว้ว่า ก่อนปี พ.ศ. 2356 สตูลเคยเป็นตำบลหนึ่งของเมืองไทรบุรี เรียกว่า “มุแกมสโตย” หมายถึง ตำบลกระทอน แต่ในปี พ.ศ. 2452 รัฐบาลไทยยกเมืองไทรบุรีกลับคืน ตรัง กานู และปะลิส ให้กับประเทศอังกฤษเพื่อแลกกับสิทธิสภาพนอกอาณาเขต ทำให้เมืองสตูลได้แยกออกจากมณฑลไทรบุรีไปรวมกับมณฑลภูเก็ต และในปี พ.ศ. 2468 ได้ขึ้นกับมณฑลนครศรีธรรมราช ต่อมาในปี พ.ศ. 2475 รัฐบาลไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบประชาธิปไตย จึงได้ยกฐานะเมืองสตูลขึ้นเป็นจังหวัดเรียกว่า “จังหวัดสตูล”

รัตติยา สาและ (2534) ได้กล่าวถึงภาษามลายูถิ่นสตูลไว้ว่า ภาษามลายูที่พูดกันในห้องถิ่นจังหวัดสตูล มีผู้คนใช้ไม่มากเพราะชาวสตูลส่วนใหญ่นิยมใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ซึ่งภาษามลายูถิ่นสตูลนี้ออกเสียงแตกต่างจากภาษามลายูถิ่นปัตตานีแต่ใกล้เคียงกับสำเนียงภาษามลายูปะลิสอันเป็นรัฐทางตอนเหนือแถบฝั่งทะเลด้านตะวันตกของประเทศมาเลเซีย

ภาพรวมของวัฒนธรรมภาษาไทยถิ่นใต้ ฉันทส ทองช่วย (2536: 211) ได้กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมการใช้ภาษาของกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีปัจจัยแวดล้อมหลายอย่างเป็นตัวหล่อหลอม เช่น เผ่าพันธุ์ของกลุ่มชน (ไทย จีน มลายู ชาวเล ชาวโก มอญ) ขนบธรรมเนียมประเพณี ศาสนา ความคิด ความเชื่อ การละเล่น การประกอบอาชีพ หรือภูมิศาสตร์ ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวมีส่วนทำให้การใช้ภาษาของชาวไทยถิ่นใต้แต่ละถิ่นแตกต่างกัน เช่น ภาษาไทยถิ่นชุมพรมีการใช้ถ้อยคำร่วมกับภาษาไทยถิ่นกลางอย่างชัดเจนเนื่องจากมีอาณาเขตติดต่อกับภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นภูเก็ตมีคำจากภาษาจีนฮกเกี้ยนใช้มากเนื่องจากเกี่ยวข้องกับกลุ่มชนจีนดังกล่าวมาเป็นเวลานาน ภาษาไทยถิ่นพัทลุงมีคำลักษณะเฉพาะของภาษาไทยถิ่นใต้ค่อนข้างบริสุทธิ์กว่าจังหวัดอื่น ๆ เนื่องจากเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในใจกลางของภูมิภาค มีภาษาของต่างถิ่นมาเจือปนน้อย หรือจังหวัด

ยละมามีลักษณะของภาษาเป็นแบบประสมประสานของภาษาไทยถิ่นใต้หลายถิ่นเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มชนอพยพเข้าไปอาศัยปะปนอยู่กันมาก จากองค์ความรู้ดังกล่าวทำให้เห็นว่า ภาษาไทยถิ่นใต้แต่ละถิ่นจะมีลักษณะเฉพาะทางภาษาและวัฒนธรรมของตนเองซึ่งลักษณะเฉพาะดังกล่าวก็สะท้อนผ่านการใช้ภาษาอย่างชัดเจน

3.4 ปัจจัยทางสังคมที่ผลต่อการแปรศัพท์ในภาษา

ปราณี กุลละวณิช และคณะ (2544: 20-35) ได้กล่าวว่า ผู้พูดภาษาแต่ละคนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม แต่ละคนจะมีสถานภาพแตกต่างจากสมาชิกคนอื่นด้วยปัจจัยต่าง ๆ ทางสังคม คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ชาติพันธุ์ ชั้นทางสังคม และถิ่นที่อยู่ การที่ผู้พูดภาษาคนหนึ่ง ๆ มีสถานภาพหรือลักษณะทางสังคมแตกต่างกัน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการแปรของภาษา การที่กลุ่มในสังคมแตกต่างจากอีกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็ลักษณะทางร่างกาย เช่น สีผิว เชื้อชาติ ประวัติความเป็นมา หรือลักษณะทางวัฒนธรรม เช่น ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี ย่อมส่งผลให้มีการใช้ภาษาแตกต่างกัน แต่หากว่ากลุ่มสังคมที่แตกต่างกันนั้นได้มีโอกาสในการติดต่อสื่อสารกันทำให้เกิดการกระบวนกรแลกเปลี่ยนทางภาษา ที่เรียกว่า “การปนหรือการสลับภาษา” อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษากัน กระบวนกรดังกล่าวจะทำให้เกิดการแปรหรือการเปลี่ยนของภาษาได้

นอกจากนี้ภาษาทุกภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เนื่องจากบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปการใช้ภาษาต้องปรับเปลี่ยนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย เช่นในสมัยหนึ่งเราเคยใช้พาทนะ “เกวียน” ในการเดินทาง แต่ในปัจจุบันเราเดินทางด้วย “รถจักรยาน” “รถยนต์” “เครื่องบิน” หรือ “ยานอวกาศ” ความสำคัญของคำว่า “เกวียน” ก็ลุดหายไป จนในที่สุดก็อาจจะเลิกใช้คำดังกล่าว ปรากฏการณ์นี้นับว่าเป็นปกติของการเปลี่ยนแปลงภาษาทุกภาษา โดยคำศัพท์ในวัฒนธรรมเก่าจะลุดลงและถูกแทนที่ด้วยคำศัพท์ทางวัฒนธรรมใหม่

4. วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำมาประมวลเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย โดยดำเนินการ ดังนี้

4.1 การคัดเลือกสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพราะเป็นพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเลและภูเขา โอกาสที่จะติดต่อกับชุมชนอื่นมีน้อย คนที่อยู่อาศัยจึงเป็นคนดั้งเดิมในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ และมีลักษณะการรวมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่หลากหลาย

4.2 การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยกำหนดไว้จำนวน 60 คน กระจายในทุกหมู่บ้านของตำบลละงู โดยกำหนดเกณฑ์ของผู้บอกภาษาไว้ดังนี้ มีอายุระหว่าง 30 – 45 ปี เกิดและเติบโตในพื้นที่ หากมีการย้ายถิ่นมาจากที่อื่นต้องอาศัยในพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 10 ปี ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ละงูสื่อสารในชีวิตประจำวันและสามารถพูดออกเสียงได้ชัดเจน

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยการคัดเลือกหน่วยรรถจำนวน 80 หน่วยรรถ จากหนังสือเรื่องเมืองสตูล จากนั้นได้นำจำนวนคำศัพท์ทั้งหมดไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิช่วยตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมในการนำไปใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา โดยการจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกเสียงไว้ด้วยเครื่องบันทึกเสียง

4.4 การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และอภิปรายผลตามประเด็นที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิด นำคำศัพท์แต่ละหน่วยย่อยมาถ้อยถนอเสียงเป็นสัทอักษร ระบุคำร้อยละในการใช้โดยใช้สูตรคำนวณสถิติด้วยคำร้อยละ นำเสนอผลการศึกษาในรูปของตารางและเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจจะนำไปใช้

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 รูปแปรของศัพท์ทั้งหมด

จากการเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาจำนวน 60 คน มีจำนวนหน่วยย่อยทั้งหมด 75 หน่วยย่อย พบว่า มีลักษณะการใช้คำศัพท์ 3 ลักษณะ คือ ศัพท์ที่ไม่มีมีการแปรศัพท์ จำนวน 10 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 13.3 คำศัพท์คนละศัพท์ จำนวน 25 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 33.3 และศัพท์เดียวกันที่มีการแปรศัพท์ จำนวน 40 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 53.3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.1 ศัพท์ที่ไม่มีรูปแปร

ศัพท์ที่ไม่มีมีการแปรศัพท์ คือ คำศัพท์ที่ผู้ออกภาษาใช้ในแบบดั้งเดิม โดยไม่มีมีการแปรเสียงหรือใช้หน่วยศัพท์อื่นประกอบ มีจำนวน 10 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 13.3 โดยมีรายการศัพท์ ดังนี้

หน่วยย่อย	สัทอักษร	การออกเสียง
ตะลิงปิง	li: ²³² - miŋ ⁴⁵⁴	ลิหมิง
ส้มแขก	sɔm ⁴⁴ - pho:j ²²¹	ส้มโทย
มะพร้าวควั	khi: ⁴⁴ - seɽ ²¹	ชีเสะ
ยุ่งข้าว	poɽ ³⁴	เปาะ
คูหมั้น	tu: ³⁴³ - naŋ ⁴⁵⁴	ตูหนิง
ย่า/ยาย	toɽ ³⁴	โต๊ะ
ปู่/ตา	cha:j ²³²	ชาย
ผู้เผยแพร่ศาสนา	da: ³⁴³ - waɽ ⁴⁵	ดาหะวะ
ผัดพลาต, หลงลิ้ม	lo:ŋ ⁴⁴	ล่อง
ยิงทำยิงหนักหน้า	ta: ³⁴³ - roɽ ⁴⁵	ตาโระ

ตารางที่ 1 แสดงรายการคำศัพท์ที่ไม่มีมีการแปรศัพท์

อภิปรายผลจากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์ในท้องถิ่นแบบดั้งเดิม ผู้ออกภาษาส่วนใหญ่จะยังคงรักษาการใช้คำศัพท์เฉพาะถิ่นในกลุ่มคำศัพท์ญาติพี่น้องมากกว่ากลุ่มคำศัพท์อื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า คำศัพท์ทางด้านเครือญาติในภาษาไทยถิ่นใต้ที่ใช้บริเวณตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ยังรักษาคำศัพท์รูปแบบเดิม และสะท้อนให้เห็นถึงความเหนียวแน่นของสังคมชาวไทยเชื้อสายมลายูในถิ่นนั้น

5.1.2 การใช้คำศัพท์คนละศัพท์

การใช้คำศัพท์คนละศัพท์ คือ คำศัพท์สองศัพท์ที่มีพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และสระ แตกต่างกัน โดยไม่สามารถอธิบายได้ด้วยเกณฑ์ทางการแปรเสียง

จากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลการแปรคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล พบว่า ผู้ออกภาษาใช้ศัพท์คนละศัพท์ จำนวน 25 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 33.3 การใช้ศัพท์คนละศัพท์มีลักษณะการใช้ใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 คำศัพท์ที่แปรเสียงต่างกันทุกส่วน

คำศัพท์ที่แปรเสียงแตกต่างกันทุกส่วน คือ คำศัพท์สองศัพท์ที่ใช้หน่วยย่อยเดียวกัน มีจำนวนพยางค์แตกต่างกันและพยางค์ที่ต่างกันนั้นเป็นคนละหน่วยคำ และความแตกต่างกันในส่วนของพยัญชนะต้น พยัญชนะท้าย และ

สระ จากการวิจัยเคราะห์ พบว่า เป็นศัพท์คนละศัพท์ จำนวน 15 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 20 โดยรายการคำศัพท์ทั้ง 16 ศัพท์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	ศัพท์อักษร	การออกเสียง
ฝรั่ง	fa: ²³² - ran ⁴⁵⁴	ฝารั้ง
	ja: ²³² - mu: ⁴⁵⁴	ยาหมู
มะม่วงหิมพานต์	hua ⁴⁵⁴ - khrok ²¹	หัวครอก
	ja: ²³² - ruan ²³	ยาร่วง
	net ²¹ - lo: ²³	เน็ตล่อ
ฟักทอง	fak ²¹ - tho: ^η ²³²	ฟักทอง
	na:m ²²¹ - ta:w ³³	น้ำเต้า
	ta:w ³³ - the:t ²³	เต้าเทศ
	tin ³³	ติน
ปลาหมึกสาย	ʔa: ³³ - po: ^{l232}	อายปอด
	no: ²³² - ja: ⁴⁵⁴	นอย้า
	li: ²³² - ta: ³⁴³	ลี้ต้า
	muk ⁴⁵⁴ - sa: ^j ⁴⁵⁴	หมึกสาย
ปลิงทะเล	do: ³⁴³ - the:t ²³	ดอเทศ
	pli: ^η ³⁴³ - le: ²³²	ปลิงเล
ละมุด	lo:k ²³ - sa: ²³¹ - wa: ⁴⁵⁴	โลกสวา
	si: ²³² - ku: ³⁴³	สีกู
ผักหวานป่า	phak ⁴⁵ - wa:n ⁴⁵⁴ - le: ²³²	ผักหวานเล
	tu: ³⁴³ - de: ³⁴	ตุเดะ
มันสำปะหลัง	hua ⁴⁵⁴ - man ²³²	หัวมัน
	man ²³² - to:n ³⁴³	มันท่อน
ถาด	ta: ³⁴³ - lam ⁴⁵⁴	ตาหลัม
	tha:t ⁴⁴³	ถาด
ขัน	buaj ³⁴³	บวย
	khan ⁴⁵⁴	ขัน
	ko: ³⁴³ - le: ^ʔ ⁴⁵⁴	กอละ
สกปรก, ไม่สวย	bro: ³⁴	โบรีะ
	ce: ³⁴³ - me: ^ʔ ⁴⁵	แจะเหมะ
	maj ²³ - suaj ⁴⁵⁴	ไม่สวย
	mo: ²³² - ro: ^η ²³	มอร้อย
อะไร ทำไม	do: ³⁴³	ดีอย
	phan ²³² - phw: ²³²	พันพื่อ
เพียน	phian ²²¹	เพียน
	pe: ³⁴³ - re:t ²³	แปะเร็ด
	le: ^η ⁴⁵⁴ - ple:k ³³	แล่ง แปล็ก
เป็นห่วง	khwo: ^η ²²¹	ข้อง

หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
	bi: ³⁴³ - maŋ ⁴⁵⁴	บีหมัง
ลิ่งสำหรับตักน้ำจากบ่อ	thaŋ ⁴⁵⁴	ตั้ง
	thuŋ ⁴⁴	ตั้ง
	ti: ³⁴³ - ma: ⁴⁵⁴	ตีหมา

ตารางที่ 2 คำศัพท์ที่แปรเสียงแตกต่างกันทุกส่วน

อภิปรายผลจากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยเฉพาะคำศัพท์ในกลุ่มของผัก ผลไม้ สัตว์ที่นำมาใช้ทำอาหาร อุปกรณ์เครื่องใช้ และคำกริยาต่าง ๆ คำศัพท์ที่แรงเงาด้วยสีทึบตามตารางข้างต้น แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาถิ่นไปตามอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นใต้และภาษาไทยมาตรฐาน เช่น ผู้บอกภาษาบางคนได้เรียกคำศัพท์ “ถาด” ด้วยศัพท์ภาษาไทยมาตรฐานว่า “ถาด” แทนที่ศัพท์ท้องถิ่นเดิมว่า “ตากล้ม” ปรากฏการณ์ทางภาษาในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงภาษาและวัฒนธรรมไปตามอิทธิพลของภาษาที่แวดล้อม

5.1.2.2 คำศัพท์ที่มีหน่วยหลักเดียวกันแต่หน่วยขยายแตกต่างกัน

คำศัพท์ที่หน่วยหลักและหน่วยขยายแตกต่างกัน คือ คำศัพท์สองศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกันมีจำนวนพยางค์เท่ากัน หากเป็นคำศัพท์ที่มีหน่วยหลักเหมือนกันแต่หน่วยขยายแตกต่างกัน หรือคำศัพท์ที่มีหน่วยหลักแตกต่างกันแต่หน่วยขยายเหมือนกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเป็นคนละศัพท์กันเนื่องจากเป็นคำศัพท์ที่หน่วยหลักหรือหน่วยขยายแตกต่างกัน ในการวิจัยพบว่า มีจำนวน 9 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 12 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

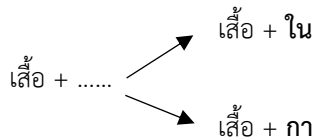
หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
กึ่งกา	kiŋ ³³ - ka: ³⁴³	กึ่งกา
	phuŋ ⁴⁴ - ka: ³⁴³	ผึ่งกา
จินน้ำ	kin ³⁴³ - na:m ²²¹	กินน้ำ
	muk ²¹ - na:m ²²¹	มิกน้ำ
	huan ⁴⁵⁴ - na:m ²²¹	หวนน้ำ
เสียงตั้ง	nak ⁴⁵ - hu: ⁴⁵⁴	หนักหู
	be: ³³ - hu: ⁴⁵⁴	เบ้หู
ไม่เท่าที่ควร	maj ²³ - ji: ²³² - ni ⁴⁵	ไม่ยี่หนี
	maj ²³ - thaw ²³ - daj ³⁴³	ไม่เท่าใด
มะเขือพวง	khwa ⁴⁵⁴ - cho: ²³	เขือช่อ
	khwa ⁴⁵⁴ - phuŋ ²³²	เขือพวง
ละมุด	la: ²³² - mut ²¹	ละมุด
	lu:k ²³ - mut ²¹	ลูกมุด
ลิ่งโหม	lan ²³²	ลิ่ง
	lan ²³² - fo:m ²³²	ลิ่งโหม
	lan ²³² - kha:w ⁴⁵⁴	ลิ่งแก้ว
ผ้าห่ม	pha: ⁴⁴ - hom ⁴⁵⁴	ผ้าห่ม
	pha: ⁴⁴ - pho:j ²²¹	ผ้าโผย
เสื่อชั้นใน	swa ⁴⁴ - ka: ³⁴³	เสื่อกา

หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
	swa ⁴⁴ - naj ²³²	เสื่อโน

ตารางที่ 3 ศัพท์ที่หน่วยหลักและหน่วยขยายแตกต่างกัน

อภิปรายผลจากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์ของผู้บอกภาษาที่มีหน่วยหลักและหน่วยขยายของศัพท์แตกต่างกัน หากพิจารณาจะเห็นได้ว่า คำศัพท์ในกลุ่มนี้จะเป็นการสร้างคำแบบคำประสม โดยนำคำเดิมที่มีอยู่แล้วมาประกอบเป็นคำใหม่ในภาษา ซึ่งเป็นธรรมชาติของภาษาที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูมีรูปแบบการสร้างคำเป็นคำประสมจำนวนมาก เช่น ผึ่งกา ลังแก้ว เชื้อซ้อ ผ่าผอย เสื่อกา เป็นต้น โดยการสร้างคำในลักษณะดังกล่าวเป็นรูปแบบการสร้างคำใหม่ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นใต้ทั่วไปด้วยสังเกตเห็นได้จากภาษาไทยถิ่นใต้ที่อยู่ใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูล แต่อย่างไรก็ตาม ในภาษาไทยถิ่นแต่ละถิ่นจะมีการใช้หน่วยศัพท์ในการขยายหน่วยหลักแตกต่างกัน เช่น หน่วยอรรถ “เสื่อชั้นโน” ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลาใช้คำศัพท์ “เสื่อโน” ส่วนภาษาไทยถิ่นใต้สตูลใช้คำศัพท์ “เสื่อกา” โดยมีโครงสร้างทางภาษา ดังนี้

จากโครงสร้างของคำศัพท์ แสดงให้เห็นว่า ภาษาไทยถิ่นใต้สงขลาใช้ส่วนขยาย “โน” กับ หน่วยหลัก “เสื่อ” ในขณะที่ภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูใช้ส่วนขยาย “กา” กับหน่วยหลัก “เสื่อ” โดยการสร้างศัพท์ในแต่ละภาษาจะสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์การมองโลกของผู้พูดแต่ละภาษา การประกอบศัพท์หรือสร้างศัพท์ที่แตกต่างกันจึงแสดงให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะถิ่นของภาษานั้น ๆ โดยเฉพาะภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูที่มีการใช้คำศัพท์แตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้ถิ่นอื่น

5.1.2.3 ศัพท์ที่มีจำนวนพยางค์ต่างกันแต่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน

ศัพท์ที่มีจำนวนพยางค์ต่างกันแต่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน คือ ศัพท์ 2 ศัพท์ที่ใช้แทนหน่วยอรรถเดียวกัน มีจำนวนพยางค์ต่างกัน ออกเสียงคล้ายคลึงกัน แต่มีพยางค์ที่แตกต่างกัน 2 ตำแหน่ง ขึ้นไป มีจำนวน 1 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 1.3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
มะละกอ	lo: ²³² - ko: ³⁴³	ลอกอ
	ma ²¹ - la ²¹ - ko: ³⁴³	มะละกอ
	te: ³⁴³ - la: ⁴⁵⁴	แตหลา
	te:ŋ ³⁴³ - ton ³³	แตงทอน

ตารางที่ 4 คำศัพท์ที่มีจำนวนพยางค์ต่างกันแต่ออกเสียงคล้ายคลึงกัน

อภิปรายผลจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์ที่แตกต่างกันในทุกรูปแปร กล่าวคือ ผู้บอกภาษาใช้คำศัพท์คำว่า “มะละกอ” แตกต่างกันถึง 4 รูปศัพท์ ได้แก่ “ลอกอ” “มะละกอ” “แตหลา” และ “แตงทอน” โดยศัพท์ว่า “ลอกอ” และ “มะละกอ” น่าจะได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นใต้อื่นและภาษาไทยมาตรฐาน ส่วนศัพท์ว่า “แตหลา” และ “แตงทอน” เป็นศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู

5.1.3 การใช้ศัพท์เดียวกัน

การใช้ศัพท์เดียวกัน คือ ศัพท์ 2 ศัพท์ ที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป ที่ไม่มีรูปแปรหรือรูปแปรดังกล่าวสามารถอธิบายได้ ด้วยเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทางเสียง เช่น การเพิ่มพยางค์ การลดพยางค์ การแปรพยัญชนะต้นหรือพยัญชนะท้าย โดยผู้วิจัย จัดคำเหล่านั้นให้เป็นรูปแปรของศัพท์เดียวกัน พบว่ามีการใช้ศัพท์เดียวกัน จำนวน 40 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 53.3 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1.3.1 การเพิ่มหรือลดพยางค์

การเพิ่มพยางค์หรือลดพยางค์ของคำศัพท์ แต่หน่วยหลักยังมีรูปคำคงเดิม พบว่ามีจำนวน 23 หน่วยย่อย คิดเป็นร้อยละ 30.6 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยย่อย	ศัพท์อักษร	การออกเสียง
ชมพู	ja: ²³² - mu: ⁴⁵⁴	ยาหมู
	ja: ²³² - mu: ⁴⁵⁴ - na:m ²²¹	ยาหมูน้า
มะยม	ja: ²³² - maj ⁴⁵⁴	ยาไหม
	lo:k ²³ - ja: ²³² - maj ⁴⁵⁴	โลกยาไหม
มะเขือพวง	la: ²³² - na: ⁴⁵⁴	ลาหนา
	khwa ⁴⁵⁴ - la: ²³² - na: ⁴⁵⁴	เขือลาหนา
สาหร่าย	sa:j ⁴⁵⁴	สาย
	ra: ²³² - sa:j ⁴⁵⁴	ราสาย
เม็ดแมงลัก	ka: ³⁴³ - seɽ ²³²	กาเสะ
	met ²¹ - ka: ³⁴³ - seɽ ²³²	เม็ดกาเสะ
มันสำปะหลัง	la: ²³² - na: ⁴⁵⁴	ลาหนา
	man ²³² - la: ²³² - na: ⁴⁵⁴	มันลาหนา
ปลากระเบน	je: ²³² - reɽ ²³²	แจะแระ
	pla: ³⁴³ - je: ²³² - reɽ ²³²	ปลาแจะแระ
ปลาตีน	la: ²³² - chaɽ ²³²	ลาชะ
	pla: ³⁴³ - la: ²³² - chaɽ ²³²	ปลาลาชะ
ปลากระบอก	la: ²³² - naɽ ⁴⁵⁴	ลาหนะ
	pla: ³⁴³ - la: ²³² - naɽ ⁴⁵⁴	ปลาลาหนะ
	lo: ²³² - ban ³⁴³	ลอบัน
	pla: ³⁴³ - lo: ²³² - ban ³⁴³	ปลาลอบัน
ขนมไข่	bu: ³⁴³ - lu: ⁴⁵⁴	บุหลู
	num ⁴⁵⁴ - bu: ³⁴³ - lu: ⁴⁵⁴	หนุมบุหลู
ขนมถั่วงอก	ba: ³⁴³ - leɽ ²³²	บาละ
	nom ⁴⁵⁴ - ba: ³⁴³ - leɽ ²³²	หนมบาละ
	po:t ³³ - khwa:j ²³²	ปอดควาย
	nom ⁴⁵⁴ - po:t ³³ - khwa:j ²³²	หนมปอดควาย
ขนมเจาะหู	co: ³⁴³ - hu: ⁴⁵⁴	เจาะหู
	num ⁴⁵⁴ - co: ³⁴³ - hu: ⁴⁵⁴	หนุมเจาะหู

หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
	ne:ʔ ²³² - ram ⁴⁵⁴	นะหฺร่า
	nom ⁴⁵⁴ - ne:ʔ ²³² - ram ⁴⁵⁴	หนมนะหฺร่า
ขนมปะการัง	khi: ⁴⁵⁴ - nu: ⁴⁵⁴	ชีหฺนู
	nom ⁴⁵⁴ - khi: ⁴⁵⁴ - nu: ⁴⁵⁴	หนมชีหฺนู
	khet ⁴⁵ - mu:n ⁴⁵⁴	เข็ดหฺมูน
	nom ⁴⁵⁴ - khet ⁴⁵ - mu:n ⁴⁵⁴	หนมเข็ดหฺมูน
ขนมกล้วย	ko: ³⁴³ - suj ²²¹	โกสุย
	num ⁴⁵⁴ - ko: ³⁴³ - suj ²²¹	หนุมโกสุย
ขนมกล้วยหย้า	kluaj ³³ - jam ⁴⁵⁴	กล้วยหย้า
	num ⁴⁵⁴ - kluaj ³³ - jam ⁴⁵⁴	หนุมกล้วยหย้า
	kw: ³⁴³ - dɔʔ ³⁴	กอดะ
	num ⁴⁵⁴ - kw: ³⁴³ - dɔʔ ³⁴	หนุมกอดะ
ขนมสอดไส้	kan ³³ - ho:ŋ ⁴⁴	กันหฺ้อง
	num ⁴⁵⁴ - kan ³³ - ho:ŋ ⁴⁴	หนุมกันหฺ้อง
	khɔ:m ²³	ค่อม
	num ⁴⁵⁴ - khɔ:m ²³	หนุมค่อม
ทวด	neʔ ⁴⁵	แหนะ
	toʔ ³⁴ - neʔ ⁴⁵	โต๊ะแหนะ
ลูกเทวดา	ta: ³⁴³ - waʔ ⁴⁵	ตาวะ
	lu:k ²³ - ta: ³⁴³ - waʔ ⁴⁵	ลูกตาวะ
ไม้ไผ่/ไม้รอด	pa: ³⁴³ - ja: ⁴⁵⁴	ป่าหย้า
	maj ²³ - pa: ³⁴³ - ja: ⁴⁵⁴	ไม้ป่าหย้า
คว่าหน้า	khwam ²³	คว่า
	khwam ²³ - na: ⁴⁴	คว่าหน้า
ไม่ได้เรื่อง,ไร้สาระ	ra: ²³² - maŋ ⁴⁵⁴	ราหฺม้ง
	sa: ⁴⁵⁴ - ra: ²³² - maŋ ⁴⁵⁴	สาธาหฺม้ง
อะไรสักอย่าง	raj ⁴⁵⁴	ไหร
	raj ⁴⁵⁴ - chɜ: ²³	ไหรเชื้อ
	ʔa: ³⁴³ - raj ⁴⁵⁴	อาไหร
	ʔa: ³⁴³ - raj ⁴⁵⁴ - chɜ: ²³	อะไรเชื้อ
อะไร, ทำไม	raj ⁴⁵⁴	ไหร
	ʔa: ³⁴³ - raj ⁴⁵⁴	อาไหร

ตารางที่ 5 ศัพท์ที่มีการเพิ่มพยางค์หรือลดพยางค์

อภิปรายผลจากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงการใช้คำศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู ผู้บอกภาษามีการลดพยางค์หรือหน่วยคำเพื่อออกเสียงคำศัพท์ดังกล่าวให้สั้นลง ซึ่งสะท้อนถึงการออกเสียงของชาวใต้ ที่มีพยางค์เสียงดัง ค่อนข้างห้วน สั้นตัดพยางค์ (สุวีณา เลี่ยมประวัตติ, 2551: 23) และการวิจัยครั้งนี้ก็พบคำศัพท์ที่มีการเพิ่มหรือลดพยางค์เป็นจำนวนมากถึง 23 หน่วยอรรถ หรือคิดเป็นร้อยละ 30.6

5.1.3.1 การแปรสระ

การแปรสระ หมายถึง ความแตกต่างในการออกเสียงของผู้บอกภาษา ที่เกี่ยวกับความแตกต่างในการออกเสียงสั้น – ยาว ของสระ ระดับของลิ้น และลักษณะของริมฝีปาก ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีการแปรเสียงสระในส่วนของสระเดี่ยวเท่านั้น โดยพบในคำศัพท์ จำนวน 17 หน่วยอรรถ คิดเป็นร้อยละ 22.6 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
ฝรั่ง	chom ²³² - pho: ²³²	خم فو
	chom ²³² - phu: ²³²	خم فو
ชมพู	chom ²³² - pho: ²³²	خم فو
	chom ²³² - phu: ²³²	خم فو
มะยม	lo:k ²³ - jum ²³²	لوك يوم
	lu:k ²³ - jum ²³²	لوك يوم
กล้วยน้ำว้า	kluaj ³³ - lo:k ²³ - mun ⁴⁵⁴	กล้วยโลกหมูน
	kluaj ³³ - lu:k ²³ - mun ⁴⁵⁴	กล้วยลูกหมูน
ลูกจาก	lo:k ²³ - ca:k ³³	โลกจาก
	lu:k ²³ - ca:k ³³	ลูกจาก
	lo:k ²³ - naw ⁴⁵⁴	โลกหนา
	lu:k ²³ - naw ⁴⁵⁴	ลูกหนา
ลิงโพน	chiŋ ²²¹	ชิง
	chwiŋ ²²¹	ชิง
ผ้าขนหนู	pha: ⁴⁴ - to: ³⁴³ - la: ⁴⁵⁴	ผ้าตอลา
	pha: ⁴⁴ - to: ³⁴³ - la ⁴⁵	ผ้าตอละ
เสียงผา	kho: ²³² - ram ²³²	โครัม
	khu: ²³ - ram ²³²	คูรัม
ขนมไข่	nom ⁴⁵⁴ - khaj ⁴⁵⁴	หนมไข่
	num ⁴⁵⁴ - khaj ⁴⁵⁴	หนุมไข่
ขนมถั่วงอก	nom ⁴⁵⁴ - ba: ³⁴³ - le ²³²	หนมบาละ
	num ⁴⁵⁴ - ba: ³⁴³ - le ²³²	หนุมบาละ
	nom ⁴⁵⁴ - pɔ:t ³³ - khwa:j ²³²	หนมปอดควาย
	num ⁴⁵⁴ - pɔ:t ³³ - khwa:j ²³²	หนุมปอดควาย
ขนมทองพับ	nom ⁴⁵⁴ - ko:j ³⁴³ - pet ³³	หนมโกยแปด
	num ⁴⁵⁴ - ko:j ³⁴³ - pe:t ³³	หนุมโกยแปด
ขนมบุหงาบุดะ	bu ³⁴³ - ŋa: ⁴⁵⁴ - bu: ³⁴³ - da ³⁴	บุหงาบุดะ
	bu: ³⁴³ - ŋa: ⁴⁵⁴ - bu ³⁴ - da ³⁴	บุหงาบุดะ
	ko:j ³⁴³ - bu: ³⁴³ - da ³⁴	โกยบุดะ
	ko:j ³⁴³ - bu ³⁴ - da ³⁴	โกยบุดะ
	num ⁴⁵⁴ - ko:j ³⁴³ - bu: ³⁴³ - da ³⁴	หนุมโกยบุดะ
	num ⁴⁵⁴ - ko:j ³⁴³ - bu ³⁴³ - da ³⁴	หนุมโกยบุดะ
ขนมเงาะหุ	nom ⁴⁵⁴ - nɛ: ²³² - ram ⁴⁵⁴	หนมเนาะหุรัม
	num ⁴⁵⁴ - nɛ: ²³² - ram ⁴⁵⁴	หนุมเนาะหุรัม

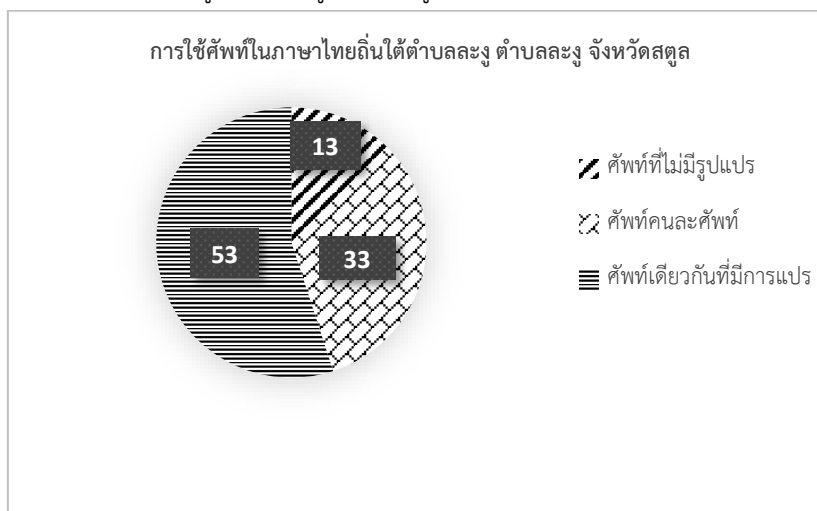
หน่วยอรรถ	สัทอักษร	การออกเสียง
ขนมปะการัง	nom ⁴⁵⁴ - khet ⁴⁵ - mu:n ⁴⁵⁴	หนมเข็ดหมูน
	num ⁴⁵⁴ - khet ⁴⁵ - mu:n ⁴⁵⁴	หนุมเข็ดหมูน
ขนมป้า	num ⁴⁵⁴ - pom ³⁴³	หนุมปม
	num ⁴⁵⁴ - pum ³⁴³	หนุมปุม
สลัดแขก	phat ⁴⁵ - sa ⁴⁵ - mo:t ²³	ผัดสมอด
	phat ⁴⁵ - sa: ²³² - mo:t ²³	ผัดสามอด
ลูกเทวดา	lu:k ²³ - ta: ³⁴³ - waʔ ⁴⁵	ลูกตาหะ
	lo:k ²³ - ta: ³⁴³ - waʔ ⁴⁵	โลกตาหะ

ตารางที่ 6 คำศัพท์ที่มีการแปรเสียงสระ

อภิปรายผลจากตารางที่ 6 แสดงเห็นถึงการแปรเสียงสระในคำศัพท์เฉพาะถิ่นของภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล พบว่าการแปรของเสียงสระจะปรากฏในลักษณะของการแปรเสียงสระในภาษาไทยถิ่นใต้ไปเป็นแบบภาษาไทยมาตรฐาน ตัวอย่างเช่น คำว่า “กล้วยน้ำว้า” ภาษาไทยถิ่นใต้ละงูออกเสียงว่า “กล้วยโลกหมูน” แต่มีการแปรเสียงสระไปเป็นแบบภาษาไทยมาตรฐานว่า “กล้วยลูกหมูน” ลักษณะการแปรเสียงในลักษณะดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นอิทธิพลของภาษาไทยมาตรฐานต่อภาษาไทยถิ่นใต้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการแปรเสียงสระตามแบบภาษาไทยมาตรฐาน พบเป็นว่ามีจำนวนค่อนข้างมากคือจำนวน 17 หน่วยอรรถ หรือร้อยละ 21.25 และปรากฏการณ์นี้อาจจะเป็นหลักฐานในการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงภาษาในอนาคตต่อไปได้

5.2 สรุปการใช้คำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นตำบลเขาขาว อำเภอละงู จังหวัดสตูล

จากการวิเคราะห์การแปรของศัพท์ในภาษาไทยถิ่นตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยศึกษาจากหน่วยอรรถทั้งหมด 80 หน่วยอรรถ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์การแปรศัพท์ในแต่ละหน่วยอรรถเป็นคำร้อยละ เพื่อให้เห็นในลักษณะภาพรวมของการใช้ศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 การผสมผสานทางวัฒนธรรม

ภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นภาษาถิ่นที่เกิดจากการผสมผสานทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งกลุ่มชาวไทย – พุทธ ชาวไทย – มุสลิม ชาวไทยเชื้อสายจีน รวมไปถึงกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ดังนั้น การใช้คำศัพท์จึงแสดงให้เห็นถึงที่มาอันหลากหลาย แต่อย่างไรก็ตาม คำศัพท์ส่วนใหญ่ในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูยังแสดงถึงอิทธิพลของภาษามลายูอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการใช้คำศัพท์ที่มาจากกริยาแบบทับศัพท์ เช่น คำว่า “เครา” ในภาษามลายูออกเสียงว่า ja:²³² - kho:t²³ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของภาษาไทยถิ่นใต้ละงูอย่างแท้จริง

6.2 อิทธิพลของภาษาแวดล้อมที่มีผลต่อภาษาถิ่น

ประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาวไทย – มุสลิม ซึ่งพูดภาษาไทยถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น คำศัพท์ที่พบในการศึกษาคำนี้ จึงเป็นการใช้คำศัพท์ในภาษามลายูแต่มีระดับเสียงวรรณยุกต์จากอิทธิพลของภาษาไทยถิ่นใต้ เช่น คำว่า “มะพร้าวคั่ว” ในภาษามลายูออกเสียงว่า Kerisik (กริเซริก) โดยในภาษาไทยถิ่นละงูออกเสียงว่า khi:⁴⁴ – se:ʔ²¹ (ชี้เซะ)

นอกจากนี้ จากงานวิจัยของแอนโทนี แวน ดิลเลอร์ (อ้างถึงในจรรยา หนูดีด, 2553) ได้จัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นโดยใช้ข้อมูลในเรื่องระบบเสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ พบว่าภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดสตูล อยู่ในกลุ่ม E (ประกอบด้วย ภาษาถิ่นพัทลุง สงขลา ตรังบางส่วน และสตูลบางส่วน) กับกลุ่ม F (ประกอบด้วย ภาษาถิ่นสตูลบางส่วน ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส) เมื่อวิเคราะห์รวมกับผลการศึกษาคำนี้ แสดงให้เห็น ภาษาไทยถิ่นสตูลมีลักษณะที่หลากหลายและแตกต่างจากภาษาไทยถิ่นใต้จังหวัดอื่นซึ่งความหลากหลายและแตกต่างดังกล่าวสืบเนื่องมาจากปุมหลังทางประวัติศาสตร์และภาษาไทยถิ่นอื่นที่อยู่รอบข้าง

7 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาคำศัพท์คู่กับประวัติศาสตร์หรือปุมหลังของชุมชนตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล
2. ควรศึกษาคำศัพท์ร่วมกับการศึกษาการแปรภาษาตามปัจจัยทางสังคม

8. การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาในครั้งนี้พบว่า ผลการศึกษาจะช่วยสะท้อนอัตลักษณ์ของภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ภาษาอันเป็นเอกลักษณ์นี้สามารถไปต่อยอดเพื่อสร้างอัตลักษณ์ชุมชนผ่านการท่องเที่ยวหรือผลิตภัณฑ์ชุมชน ยิ่งไปกว่านั้นการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์จะช่วยในการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงภาษาที่จะเกิดในอนาคต ผู้ใช้ภาษาในท้องถิ่นจะได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงภาษาที่อาจจะเกิดขึ้น มุ่งมั่นที่จะใช้ภาษาหรือดำรงภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูในแบบดั้งเดิมไว้เพื่อสืบทอดคุณค่าและวัฒนธรรมภาษาแบบภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงูไปสู่รุ่นลูกหลานต่อไป

ผลการศึกษาครั้งนี้จึงเป็นเสมือนจารึกที่ช่วยบันทึกคำศัพท์ในภาษาไทยถิ่นใต้ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ไว้สำหรับผู้ที่สนใจภาษาไทยถิ่นใต้สตูล และสามารถนำข้อมูลไปใช้ทำวิจัยในด้านต่าง ๆ ต่อไป

9. เอกสารอ้างอิง

- ฉันทส ทองช่วย. (2536). *ภาษาและวัฒนธรรมภาคใต้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จรรยา หนูดีด. (2553). *แนวแบ่งเขตภาษาไทยถิ่นใต้ด้วยเกณฑ์สระสูง พยัญชนะต้น และพยัญชนะท้าย*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมแห่งเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ. (2544). *ภาษาทัศนาว*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตติยา สาและ. (2534). *ภาษามลายูถิ่นภาคใต้ของประเทศไทย*. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาบันทักษิณคดี. (2525). *พจนานุกรมภาษาไทยถิ่นใต้ พ.ศ.2525*. กรุงเทพฯ: สยามการพิมพ์.

สุภาพ ขวัญฤทธิ์. (2530). *ภาษาไทยถิ่นที่ใช้ปัจจุบัน จังหวัดสงขลา*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

สุวัฒนา เลี่ยมประวัติ. (2551). *การศึกษาภาษาถิ่น: ภาษาตระกูลไท*. นครปฐม: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล. *รวมเรื่องเมืองสตูลที่ระลึกครบรอบ 150 ปี*. หน้า 47

อดิสร คักดีสูง. (2549). *ประวัติศาสตร์ภาคใต้ในรอบทศวรรษ พ.ศ. 2537-2547*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2532). *คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (2544). *ภาษาศาสตร์สังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อลิสา คุ่มเคี่ยม. (2546). *ศึกษาคำยืมภาษามลายูที่ชาวไทยมุสลิมจังหวัดสตูล สามระดับอายุในชีวิตประจำวัน*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.